

Újratervezés

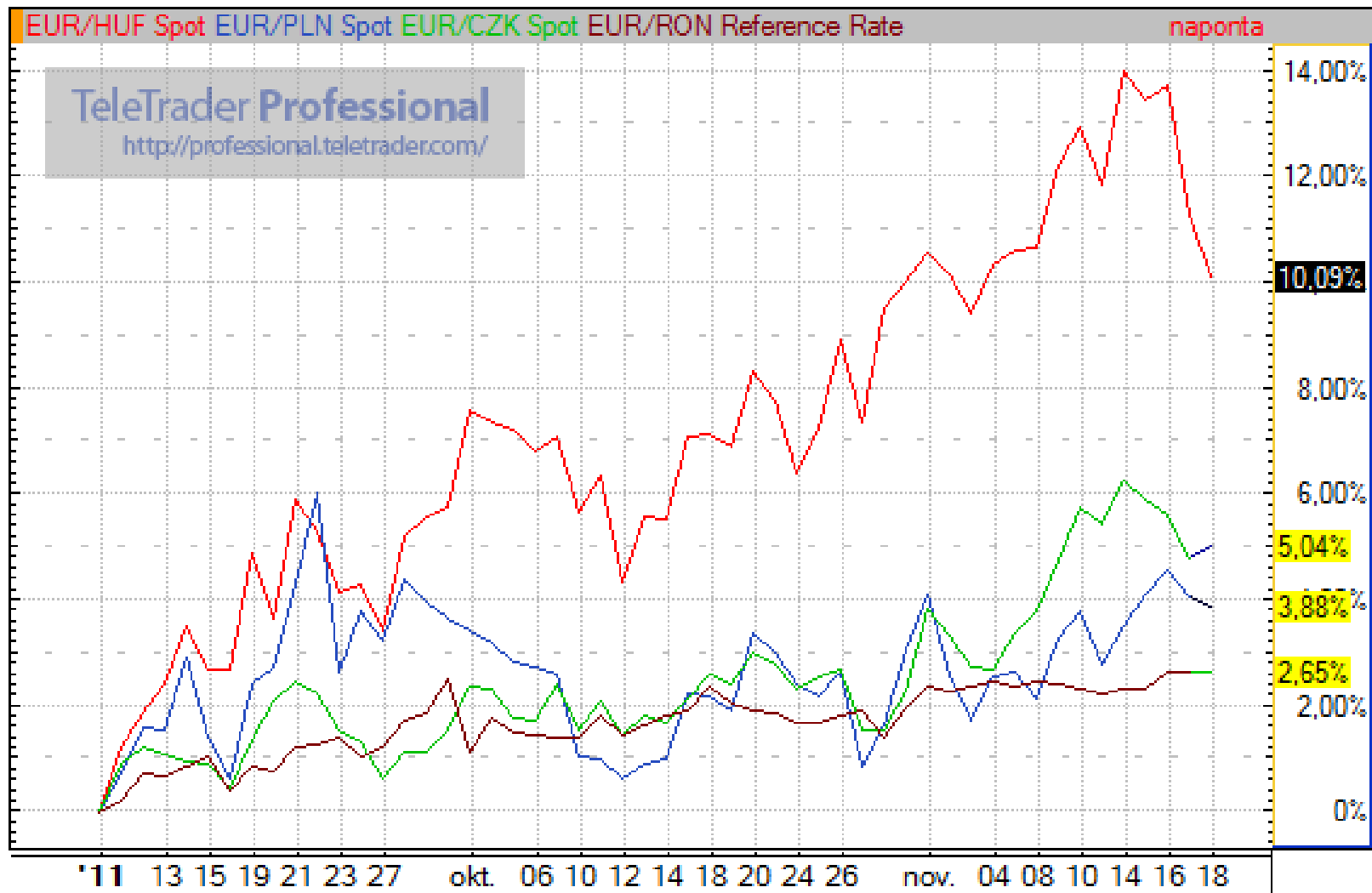
Vértés András
elnök
GKI Gazdaságkutató Zrt.

GKI Gazdaságkutató Zrt. konferenciája
Budapest, 2011. december 1.

Miért kell új gazdaságpolitika?

- 18 hónap alatt **hitelesség-vesztés**
- Ötletelés, rögtönzés, valóságtól elrugaszkodó szómágia (pancser)
- **Zsákutcában a gazdaság**: hibás policy-mix
 - nincs jogbiztonság és kiszámíthatóság,
 - tartalékok elégetése növekedés és tartós egyensúlyjavulás nélkül (egymást kioltó lépések)
 - kevés előremutató strukturális reform
 - irreális célok, látszat-eszközök
- Már finanszírozási válság fenyeget: **kényszerhelyzet van!!**
- Gazdasági-társadalmi kilátástalanság, morális károk

Régiós devizák euróval szembeni relatív árfolyamteljesítménye, 2011

”Eredmények”

- Hazai és külföldi , nagy- és kistőke megijesztése, befektetők elijesztése
- A pénzügyi rendszer folyamatos destabilizálása szóval és tettel
- Piaci megoldások helyett állami túlterjeszkedés és kudarc
- Következmény:
 - a) szegényebbek jövedelmet vesztenek, gazdagabbak vagyont**
 - b) se tőke, se hitel, se belföldi piac, se európai szolidaritás, se külföldi finanszírozás**
 - c) minden nemzetközi intézménytől bírálatot kaptunk**

Fordulat és reform

Új cél- és eszközenszer kell! Csapatok vannak, de politikai erő...?

Néhány alapelv az átfogó gazdaságpolitikai fordulathoz

- Jogbiztonság megerősítése (Alkotmány, Alkotmánybíróság, Költségvetési Tanács, MNB, Számvevőszék, bíróságok, média)
- Politikai, szakmai, érdekegyeztetési párbeszéd
- Tárgyalásos reformfolyamat
- Beilleszkedés Európába: csökkenő szuverenitásért cserébe stabilitás és fejlődés
- Azt csinálni, amit mondunk és azt mondani, amit csinálunk.

Szakmai nagykoalíció lenne! **De kész erre a FIDESZ?!?**

IMF-EU tárgyalás

Magyar érdek a gyors megegyezés, de nem lesz könnyű...

Készletlenti hitel jön szóba, szigorú feltételekkel (+ EDP!)

Csapdahelyzet: közben működik a törvénygyár, hogyan lesz összhang?

Márpedig fordulat és reális költségvetés nélkül esély sincs...

Kiút: **néhány fő módosítás még idén + sok korrekció jövőre**

Elhúzódó tárgyalás esetén **piaci pánik lehet!! Kicsi a mozgástér.**

Fő gazdaságpolitikai cél

Pénzügyi fenntarthatóság és gazdasági növekedés,
 ezzel a hitelesség visszaszerzése

Például olyan policy-mix, amely

- a) a költségvetés strukturális hiányát két év alatt leviszi 2-3% közé, s teljesíti az EDP követelményeit,
- b) a kamatemelések után már 2012-ben szerény monetáris lazításra ad módot,
- c) a jövedelempolitikában megállítja az alacsony és a magas bérűek közötti olló nyílását,
- d) elősegíti szerény GDP-növekedés beindulását 2012 végén,
- e) mindezzel eléri a kockázati felárat és az árfolyam visszaesését a 2011. nyári szintre.

Fegyverszünet

Megegyezés a pénzügyi szektorral
(Kormány, MNB, PSZÁF, Bankszövetség)

Alapelv: csökkenő bankteher
az jár jól, aki folyamatosan törleszt

- bankadó terhére állami részvétel a konszolidációban
(pl. hitelállomány-növelés esetén, árfolyamgát módosításával)
- végtörlesztés csak 2011. dec. 31-ig,
- 7,5 m Ft-os támogatás eltörlése
- devizatartalékban CHF árfolyamsapka

Reformok

Strukturális reformok (eddigi lépések felülvizsgálata is!)

- önkormányzat és közigazgatás
- nyugdíjrendszer
- egészségügy, szociális rendszer
- közoktatás
- felsőoktatás
- közösségi közlekedés

Kettős cél: hosszú távon működő rendszerek és rövidtávú megtakarítás a kiadásokban

Őszintén, nevéen nevezve: tandíj, költségtérítés!

Növekedés, munkaerőpiac, adórendszer

- Adórendszer tisztítása (elnevezésben is)
- Ágazati adók fokozatos kivezetése
- Kétkulcsos SZJA és/vagy ingatlanadó
- Presztízsberuházások leállítása (stadion), sporttámogatások ésszerű szintre csökkentése
- EU-források felhasználásának gyorsítása, felkészülés a 2014-től érvényes rendszerre
- A munkaerőpiacról kiszorultak fokozatos visszavezetése

Összegzés

- Sok bizonytalanság és kockázat, de a **kényszer nagy úr!**
- A fordulat szakmailag menedzselhető, de **nem látszik a politikai elkötelezettség**
- **Intézményi változások nélkül aligha lesz eredményes!**
- **Bármilyen okból nem sikerül, szörnyű ára lesz**
- **Főnöki döntés kell vagy.....**

Köszönöm a figyelmet!

Fordítva a lovon

- Felelőtlen ellenzékéből nehéz átváltozni felelős kormányra, de most már muszáj! A világ megváltozott, bizalomra épül.
- Szakmai és társadalmi párbeszéd hiánya, a társadalmi csoportok szembeállítás, bűnös keresés és ellenségmánia, szabadságharc mindenki ellen
- Távolodás Európa politikai és kulturális magjától, a felelősségtől és a szolidaritástól
- A jog és a nyelvújító trükkök a hatalom szolgálatában